

LBRS
Editor: Adrian Alexandru

We know
books

PORUMBEII
Hobby, Afacere

Toate drepturile rezervate

© Editura Alex Alex 2009, 2015, 2018

Comenzi:

Editura ALEX-ALEX, tel./fax: 021-222.86.38

email: alex_alexisv@yahoo.com

alex.alex2001@gmail.com

Redactor: Roberta Tărtășeanu, Daniela Isvoranu

Consilier de carte: Victor Isvoranu biolog

Editura își declină orice responsabilitate privind originea materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea revine exclusiv autorului și/sau traducătorului.

Coperta: Editura Alex Alex

PORUMBEII

hobby, afacere

CUPRINS

Cuvântul editorului.....	5
Originea și anatomia porumbelului.....	11
Originea.....	11
Anatomia.....	12
Achiziția porumbeilor.....	17
Adăposturile.....	21
Amenajare.....	21
Cotețul sau Hulubăria mică.....	23
Cotețul mare sau Volieră.....	30
Dotare.....	36
Odihnitore.....	40
Hrănitore.....	45
Adăposturile.....	47
Vasele de îmbăiere.....	48
Creșterea porumbeilor.....	50
Îngrijirea porumbeilor.....	50
Hrănirea.....	50
Adăparea.....	55
Înmulțirea porumbeilor.....	57
Împerecherea.....	57
Ouatul.....	61
Clocitul.....	62
Creșterea puilor.....	64
Întărcarea puilor.....	70
Creșterea puilor orfani.....	73
Curățenia.....	76

Bolile porumbeilor.....	79
Anexa I - Dispozitive ajutătoare.....	88
Intrare în volieră cu ace batante.....	88
Grătar-cruce pentru exterior.....	90
Bibliografie selectivă.....	91

În funcție de rezultatele obținute la concursuri, prețurile porumbeilor voiajori ajung în România să depășească chiar și suma de 5.000 euro/ex., iar în lume ajung la exorbitanta sumă de 50.000 euro/ex.!

Lăsând deoparte investiția financiară, care nu e de neglijat, doresc să spun că, de fapt, lumea concursurilor de porumbei voiajori este extrem de șocantă. În timp ce la cursele de cai poți urmări tot traseul, la cursele de porumbei, se vede numai plecarea și sosirea. Iar acolo unde asociațiile nu dispun de aparatură modernă care să înregistreze exact sosirea porumbelului, clasarea se află după două-trei zile, după ce se calculează și se fac corecturile de rigoare.

Pentru un crescător pasionat de voiajori însă, nimic nu poate fi mai plăcut, mai relaxant, decât să privească cerul, în așteptarea concurenților pe care i-a creat, i-a crescut și antrenat, și în care, pe lângă timp și bani, a investit multă pasiune și încredere...

ORIGINEA ȘI ANATOMIA PORUMBELULUI

Originea

Porumbelul face parte din ordinul Columbiformes, subordinul Columbae, care are peste 300 specii răspândite pe tot globul, în afara regiunilor polare.

Sunt, de regulă, păsări bune zburătoare. Au un glas adânc, gunguritor, care poate varia în funcție de rasă – de exemplu, porumbelul toboșar scoate sunete asemănătoare tobelor.

Deși sunt păsări mai mult arboricole, se scaldă cu plăcere în apă cu adâncime mică, se scutură și stau la soare, pentru a se usca și pentru a-și aranja penele cu ciocul. Sunt, de asemenea, văzuți cum fac cu plăcere băi de soare. Stau pe o parte, cu aripa întinsă și desfăcută și se bucură de căldura razelor solare.

Porumbeilor domestici li se pun deseori vase cu apă pentru scăldat în voliere, iar în apă se adaugă diverse substanțe, pentru a înlătura sau preveni insectele parazite.

Sunt păsări granivore – care se hrănesc, în esență, cu semințe – de aceea preferă deseori solul. Sunt și rase grele de porumbei, care sunt exclusiv terestri.

După domesticirea porumbelului s-au obținut diverse rase și hibrizi. Porumbelul are un simț puternic de dezvoltare, iar omul a folosit această calitate și a exploatat-o, organizându-se astfel concursurile de porumbei călători. Acestea au apărut pentru prima dată în Belgia, extinzându-se după aceea în toată lumea. Belgia este și, în momentul de față, țara cu cel mai mare număr de columbofili.

Anatomia

Regiuni corporale: cap, gât, trunchi și membre (picioare și aripi).

Capul – în general, are formă ovoidală pe orizontală. Are în alcătuire: ciocul, nările, ochii, urechile și craniul propriu-zis cu: frunte, creștet și ceafă.

Ciocul este o formațiune cornoasă, tare, formată prin îngroșarea epidermei (stratului superior al pielii). Are două părți, care se suprapun perfect, mandibula superioară și mandibula inferioară. În funcție de rasă, ciocul este bine armonizat cu capul sau este mic, chiar foarte mic la unele rase.

Porumbeii, în comparație cu alte păsări, atunci când beau apă, își scufundă ciocul până la nări și sug apa, fără a sălta capul.

Nările sunt niște excrescențe situate la baza mandibulei superioare. Ele sunt acoperite cu o piele moale, ca o glugă albicioasă – caruncule nazale. La

unele rase, carunculele nazale sunt foarte mari, la altele moderate sau mici. Au fost multe teorii conform cărora acestea ar fi organele de orientare ale porumbeilor voiajori.

Ochii sunt plasați pe părțile laterale ale capului, astfel că porumbelul poate urmări orice mișcare, lateral și în față. În anumite situații, pentru a urmări ceva, orientează capul, astfel încât, pe direcția privirii, să fie lateralul capului, cu ochiul din acea parte. Porumbelul are o privire pătrunzătoare, selectivă, astfel că din mai multe acoperișuri înghesuite, poate ateriza chiar pe odihnitorea propriei crescătorii. Ochii porumbelului sunt acoperiți de pleoape, denumite cel mai adesea gene.

Gâtul porumbelului este, de obicei, tronconic, fiind o prelungire delicată a capului, ce face legătura cu trunchiul. Pornește de sub craniu, crescând în grosime până la parametrii trunchiului, cu o linie aerodinamică în zbor. Gâtul are două extremități: cea superioară și cea inferioară. Între extremitatea superioară a gâtului și baza mandibulei inferioare se află bărbia porumbelului.

Trunchiul e format din: torace (piept și subregiunea costală), spate, crupion, abdomen și coadă. Trunchiul e în general aerodinamic, ca o prelungire a gâtului aproape cilindric, cu capetele subțiate, capul și coada.

Picioarele sunt formate din: coapse, fluiere și 4 degete cu gheare. Primul deget este îndreptat înapoi, iar celelalte trei înainte. Sunt acoperite cu piele solzoasă, de obicei de o culoare roșcată.

Aripile sunt formate din: braț, antebraț, vârful aripii și umăr.

Tot corpul porumbelului este acoperit cu fulgi și puf des. Penele mari din coadă și de pe aripi au un rol foarte important în zbor. Cele 10-11 pene mari ale aripilor, așa-zisele pene zburătoare, ajută la realizarea zborului, prin preluarea mișcării mușchilor, iar cele din coadă au rol de dirijare, ca o cârmă. Penele sunt formațiuni fine, care se uzează ușor și repede, și de aceea ele se reînnoiesc periodic. Acest fenomen se produce de obicei o dată sau de două ori pe an.

Dacă, accidental sau intenționat se rup, se taie sau se smulg 4-5 pene zburătoare, porumbelul nu mai poate zbura, până când acestea nu sunt înlocuite cu altele, tinere, una câte una.

Se întâmplă deseori ca atunci când este procurat un porumbel, pentru ca acesta să nu zboare, să i se reteze penele zburătoare. Dacă e un exemplar tânăr, e posibil să se obișnuiască cu noul adăpost și să rămână acolo, însă dacă este vorba de un porumbel adult, mai ales voiajor, toată viața va încerca să evadeze și să se întoarcă la propria casă (crescătorie). Când penele tăiate au crescut puțin, porumbeii vor încerca să zboare, chiar și pe distanțe mici, și vor cădea pe câmp, sau în alte locuri, unde pot ajunge ușor pradă animalelor sau oamenilor.

Pentru tăierea penelor se va folosi o foarfecă, iar retezarea se face la o distanță de 3-4 cm de la nivelul pielii, pentru ca pasărea să nu fie rănită. Nu este recomandată smulgerea penelor mari, pentru că se pot produce accidente. Însă, dacă e necesară, se va smulge,

pe rând, câte o pană. Îndepărtarea penelor se face și în cazul în care porumbelul are pene rupte, îndoite, care arată urât sau îl deranjează. Dacă mai multe pene ale porumbelului sunt șifonate, murdare, despicate, aspre, uscate, neîngrijite, este posibil ca acesta să sufere de o boală sau să fie infestat cu ectoparaziți.

Atunci când nu se simte bine, porumbelul nu se mai scaldă, nu își mai aranjează penele. Crescătorul va lua măsurile necesare, va urmări și alte simptome, modificări de comportament, consistența fecalelor etc. Este foarte important ca el să țină permanent legătura cu medicul veterinar și, periodic, să ducă la un laborator sanitar-veterinar probe de dejecții sau organe de la păsările sacrificate ori găsite moarte din cauze necunoscute.

Dacă boala e tratată la timp, porumbeii vor avea grijă, mai apoi, să-și curețe penajul și să-și recapete frumusețea și eleganța.

În decursul unui an, toate penele unui porumbel sunt înnoite, dar nu toate odată, ci astfel încât pasărea să fie în permanență îmbrăcată cu pene, iar capacitatea de zbor să nu fie afectată.

Crescătorul poate observa în adăpost pene căzute, mai mici sau mai mari, aproape pe tot parcursul anului, dar mai ales în luna august, când are loc năpârlirea principală.

Penele mari, cele „zburătoare“ de la aripi (remigele) și cele din coadă (rectricele), cad una câte una. Pe măsură ce pana nouă crește, cam o treime din